

Door het oog van de naald

Liturgiesuggesties:

Gezang 445: 1, 2 en 3

Psalm 42: 1 en 3 OB

Psalm 119: 21

Lucas 18: 15-30

Psalm 62: 1 en 5

Jacobus 5: 1-11

Psalm 62: 6 en 7

Gezang 441: 1, 2, 11 en 12

Psalm 105: 1 en 3

***

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Stel je voor ...

Je hebt je hele lange leven je best gedaan ...

Je hebt er voor gezorgd dat er niets op je aan te merken viel ...

Je hebt iedereen het zijne gegeven en gelaten ...

Je bent - zouden we kunnen zeggen - elke zondag twee keer naar de kerk geweest, van jongs af aan ...

Je hebt de catechisaties gevolgd ...

Je hebt belijdenis gedaan van je geloof ...

Elke dag een behoorlijk stuk uit je Bijbeltje gelezen ...

Met recht - in de ogen van anderen - ben je een bijzonder, een christelijk mens ...

En toch ...! Dat gevoel: Ik mis wat.

M'n leven is niet compleet, m'n leven is niet af.

Het mag dan in de ogen van de mensen om je heen een keurig en een net leven zijn

...

Maar ... dat is alleen maar de buitenkant.

Van binnen blijf je zitten met het gevoel: Ik mis wat.

M'n leven is niet compleet, m'n leven is niet af.

Over zo'n mens, broeders en zusters, jongelui, gaat het in het bijbelgedeelte van vanmorgen.

Het gaat over een hooggeplaatst mens.

Een leider, een voorganger van een synagoge.

Of een lid van het Sanhedrin, de joods-godsdienstige raad.

In ieder geval ... en mens die iets bereikt heeft in z'n leven.

Iemand die - maatschappelijk en godsdienstig gezien - een hoge positie bekleedt.

Iemand waar je tegenop kijkt!

"Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?"

"Wat moet ik dit leven doen om straks bij God in de hemel te mogen zijn?"

Met die vraag komt hij bij Jezus. Het is, gemeente, een vraag waar meer mensen mee zitten in hun leven.

Wat moet ik nú doen, om straks ...?
Da's een vraag naar de zekerheid van je geloof.
Er zijn mensen die er hun hele leven mee kunnen blijven worstelen.
In ieder geval ... deze mens is op zoek.
Op zoek naar de zin van z'n leven.
Op zoek naar een weg naar Gods toekomst.
En bij wie kun je met je vragen beter terecht dan bij Jezus.
Rabbi, uit Nazareth. Godsdienstleraar bij uitstek.

Ja, want zo ziet deze mens ... Jezus. Jezus is voor hem slechts een adviseur.
Zoals je ook voor een hypotheek een beroep kunt doen op een onafhankelijke adviseur.

Vrijblijvend vraagt hij om raad.
Het antwoord van Jezus is niet beslissend voor zijn leven.
Hij zal wel zien wat wat hij met het antwoord gaat doen.
Vrijblijvend.

*

"Meester - goede Meester - wat moet ik dóen!"
Let eens goed op hoe Jezus hem antwoord geeft.
Als een goede raadgever en hulpverlener laat Jezus de man eerst z'n eigen verhaal vertellen.
Jezus laat hem eerst zeggen wát hij al doet.
Nou, hij blijkt z'n hele leven zich al aan de wet te houden.

(Tussen haakjes - het is heel opvallend dat hier de geboden genoemd worden van wat wij noemen de tweede helft van de wet.

De regels die God gegeven heeft voor onze omgang met onze naaste:

- * niet echtbreken - zevende gebod;
- * niet doodslaan - zesde gebod;
- * niet stelen - achtste gebod;
- * geen vals getuigenis geven - negende gebod;
- * je vader en je moeder respecteren - vijfde gebod.

In die volgorde.

Merkwaardig voor ons, niet voor de Joden.

Zo leerden de rabbi's het op catechisatie.

Zo heeft deze overste het als kind geleerd.)

Nou, ... met een gerust hart kan hij zeggen: "Dit alles heb ik van jongsaf in acht genomen."

Eigenlijk staat het er nog sterker: Hij heeft dit alles van jongsaf aan **bewaakt!**

De geboden, de wet bewaakt.

Bewaken ... dat doet een politie-agent.

Zoals een politie-agent heeft deze mens er voor gezorgd dat hij in zijn leven geen overtredingen heeft begaan.

Stel je voor!

Hij heeft - bij wijze van spreken - bij God een blanco strafregister.

Zó heeft hij er z'n best voor gedaan.
En toch ... Toch is hij er voor zijn gevoel nog niet.
Sterker nog ... hij voelt zich als een gevangene in z'n eigen levenscel opgesloten.
Hij voelt zich niet ... bevrijd.
Daarom die vraag: Hoe kan ik dichter bij Gods heil komen?
Hoe kan ik delen in het eeuwige leven?
Het gaat dus, vanmorgen, broeders en zusters, jongelui, om de vraag naar het eeuwige leven.

*

Het eeuwige leven.
Da's een leven, broeders en zusters, jongelui, dat bóven het natuurlijke leven uitgaat.
Da's een leven in een andere dimensie.
Een leven dat nú al, in dit aardse leven, kan beginnen.
Het eeuwige leven.
Da's een leven in gemeenschap met God.
Een leven zonder einde.
Zelfs met de dood houdt dat leven niet op.
Een leven dat niet eindigt in vergankelijkheid.
Een leven in het Koninkrijk van God.

Het is dan ook heel opvallend dat Lucas dit bijbelgedeelte een plaats heeft gegeven ná het gedeelte dat gaat over Jezus en de kinderen.

"Wie het Koninkrijk van God niet ontvangt als een kind, zal het voorzeker niet binnengaan."

Je moet - wil Jezus zeggen - de instelling van een kind hebben.
Een kind dat het uitsluitend moet hebben van anderen, z'n ouders.
Een kind dat alleen maar kan leven van wat het van anderen ... ontvangt.
Alleen als een kind kun je deelhebben aan het eeuwige leven.

Als een kind:

- zonder pretenties en prestaties;
- levend van genade alleen;
- eerlijk en oprecht;
- in afhankelijkheid van je hemelse Vader.

*

"Nog één ding komt gij te kort" gaat Jezus verder.

'Nog één ding ontbreekt er in je leven om echt bevrijd te kunnen zijn, om als kind van God te kunnen zijn.'

- Je moet datgene afleggen, waar je je vertrouwen op hebt gesteld.
- Je moet datgene loslaten, wat je nog in je macht houdt.

En dat is ... zegt Jezus tegen deze rijke man: "Verkopen, verdelen en volgen."

Drie werkwoorden.

Werkwoorden.

Want wil je het eeuwige leven beërven dan zul je er zelf ook wat voor moeten doen!
Je zult er zelf voor aan het werk moeten.
Want dat Koninkrijk van God komt er niet vanzelf.
"Verkopen, verdelen en volgen."
Is het u en jou trouwens opgevallen dat het eeuwige leven hier hetzelfde is als het Koninkrijk van God?
Ik gebruik die beide uitdrukkingen - net als Lucas - maar door elkaar heen.

*

Er zijn, broeders en zusters, jongelui, mensen die maar wat graag zekerheid over hun eeuwige leven zouden willen hebben.
Wie wil dat trouwens niet?
We willen toch allemaal het eeuwige leven ontvangen?
'Nu dan, zegt Jezus, dan zul je moeten:
- verkopen, alles wat je bezit.
Dan zul je moeten:
- verdelen, onder de armen.
Dan zul je - als je helemaal niets meer van jezelf bezit - als je aan niets meer gebonden bent en als je nergens meer in gevangen zit - Mij moeten volgen!
Ingrijpend, vind je niet?

Betekent dat nu ... dat iedereen binnenkort z'n boeltje maar moet verkopen?
En het geld van de opbrengst daarvan op de rekening van de diaconie moet gaan storten?
U begrijpt, dat staat er niet in ons tekstgedeelte.
Maar 't is natuurlijk wel een zaak om goed in de gaten te houden: Wat houdt mij vast?
Welke dingen trekken zó aan me, dat ik me niet voor 100% aan de Here Jezus kan geven?
Want daar gaat het om in deze geschiedenis.

In het geval van deze mens is het de rijkdom die hem in z'n greep/macht houdt.
Z'n rijkdom vormt het obstakel waardoor hij Jezus niet kan volgen.
Jezus vind hem beklagenswaardig.
En niet alleen hij, maar een ieder die aan bepaalde zaken gebonden is.

Over loslaten gesproken ...
Ik las bij de voorbereiding van deze dienst deze treffende illustratie.
Het gebeurde op de snelweg van Amersfoort naar Zwolle.
Al vanuit de verte was hij te zien, die prachtige roofvogel.
Hij bewoog z'n vleugels, maar verplaatste zich niet.
Bidden, noemen ze dat, stilstaan voor het eten ...
Toen plofte hij naar beneden.
En het was raak.
In de smalle middenberm van de snelweg had hij zijn prooi te pakken.
Wat het precies was, was vanuit de auto niet te zien.
Het was in ieder geval behoorlijk groot en behoorlijk zwaar ...
Het was té groot en het was té zwaar ...

Wegvliegen met de prooi viel niet mee.
Er was zoveel om aan te denken.
Het snelle verkeer dat voorbij raasde.
De prooi, die tegenspartelde. De weg terug ...
Het mislukte allemaal.
Een snelle auto maakte een eind aan het leven van de valk en zijn prooi ...

Broeders en zusters, jongelui, iets niet willen loslaten ... het houdt je vast aan de grond.

Het wordt je dood.

Heb je je wel eens afgevraagd: Zou er in mijn leven iets zijn, dat ik krampachtig vasthoud, maar wat - als ik het niet tijds loslaat - mijn ondergang kan zijn?

Een paar voorbeelden:

- je geld en je bezit, dat is wel duidelijk;
- je hobbies: sport bijvoorbeeld, ze kunnen levensvullend worden;
- je werk, ook zo'n afgod;
- de tv: vanavond geen huisbezoek graag;
- denkbeelden, ideeën en noem verder maar op.

Er kunnen heel wat kleine en grote dingen zijn in je leven, die je zó in hun macht houden, dat je er niet meer van los kunt komen.

Christen-zijn: Jezus Christus volgen .... dat doe je niet alleen op zondag.

Dat doe je elke dag, 24 uur, 7 dagen per week.

Heel je bestaan is van Hem doordrongen.

Jezus eist je hoofd en je hart en je handen voor 100% op.

Totaal - met alles wat je bent en wat je hebt.

't Is bij Hem: Alles ... of helemaal niets!

't Is niet belangrijk of je een schat in de loterij wint ...

Het gaat er om dat je een schat in de hemel zult hebben.

Dáár gaat het om, nu al, in dít leven.

In de hemel ... een schat! Niet op deze aarde.

Al is het wel geweldig wanneer je een schat van een vrouw en schatten van kinderen hebt.

Maar 't wordt straks nog mooier, nog on-gelooflijker, maar ... wáár!

*

Een schat voor iedereen?

Nee, dat niet! Dat is de keerzijde van het evangelie.

O ja, God doet niets liever dan plaatsbewijzen voor de eeuwigheid uit te delen.

Maar ja, er zijn nogal wat mensen die het niet de moeite waard vinden.

Snap je dat nou? Als je iets fantastisch kunt krijgen - helemaal voor niets - en je laat je kans voorbijgaan?

Een half miljoen in de Staatsloterij - was het niet?

Niemand die het winnende lot kon tonen.

Da's toch zonde? Dat is het ook.

't Is natuurlijk geen vergelijking - een loterij of het Koninkrijk van God.

Maar ja, beelden blijven dikwijls hangen.

Hoeveel mensen zouden hun plaatsbewijs voor het eeuwige leven laten verlopen?
Ze reageren niet eens.
Ze zeggen: Ach, daar geloof ik niet in.
't Is maar zo'n kleine kans dat ik iets win ...

Het eeuwige leven.
Dat is, broeders en zusters, jongelui, de inzet.
Een leven met God.
Solide, duurzaam.
Voor eeuwig en altijd bij de Here Jezus te zijn.
In een wereld voor vrede en harmonie.
Lijkt je dat geen heerlijke toekomst?
Wat kun je nog meer verlangen?
Is er een grotere schat ... denkbaar?

*

"Toen hij dat hoorde, werd de man diep bedroefd, want hij was zeer rijk."
Hij kán het niet los-laten.
Het is een té groot offer, dat Jezus van hem vraagt.
Hij dacht, dat hij het wel gemaakt had in z'n leven.
Hij verwachtte dat God hem wel voor zijn prestaties zou belonen.
De geboden heeft hij stipt gehouden.
Maar, o dat geld ...
Als hij werkelijk zijn naaste liefhad boven zichzelf ...
Als hij God meer gehoorzaam was dan z'n begeerte naar meer ... dan was dat geen
probleem voor hem geweest.
Hij kán er maar niet van loskomen.
Hij niet ... en wij?

*

Jezus, gemeente, houdt contact met zijn ogen.
Hij ziet hem aan wanneer die bekende woorden gesproken worden: "Hoe moeilijk
kunnen zij, die geld hebben, in het Koninkrijk van God ingaan. Want het is
gemakkelijker, dat een kameel gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke -
lees daar maar voor: iemand die niet kan loslaten - het Koninkrijk van God
binnengaat."
Die kameel heeft - in de loop van de eeuwen - al heel wat pennen in beweging gezet.
We hebben er in ons spraakgebruik zelfs een uitdrukking aan overgehouden:
Hij/Zij is door het oog van de naald gegaan.
Zo van, 't is bijna misgegaan, maar gelukkig is het toch nog goed afgelopen.

Een kameel kennen we allemaal.
Da's zo'n dier met twee bulten op z'n rug.
Het rijdier van de rijke mensen in de tijd van Jezus.
Heel herkenbaar dus voor de jongeman met wie Jezus in gesprek is.
Een kameel is ook de bagagewagen van het Oosten.

Heel wat vracht kon zo'n kameel - dagenlang - met zich meesjouwen door de woestijn.

Maar wat voor naald bedoeld Jezus?

Vaak is die naald uitgelegd als het kleine deurtje in de poort van een stad.

Als 's avonds de stadspoort gesloten was en men wilde toch nog de stad in, dan kon men door het kleine deurtje, 'het oog van de naald' ... toch nog naar binnen.

Dat poortje was zó klein, dat men van een kameel alle bagage moest afladen om hem er door te kunnen laten gaan.

Je begrijpt - voor zo'n groot dier als een kameel is - werd dat een zaak van wringen en duwen.

De toepassing is dan natuurlijk snel gemaakt.

Zoals een kameel alles - al z'n bagage, al z'n ballast - moest afdoen om door het oog van de naal te gaan, ... zo moet een mens eerst alles afleggen voordat hij het Koninkrijk der hemelen kan binnengaan.

't Is een zaak van wringen en duwen!

Maar met veel pijn en moeite lukt het je misschien tóch om binnen te komen.

Hulp is niet nodig, met een beetje goede wil en met wat doorzettingsvermogen kunt je het zelf wel!

Broeders en zusters, jongelui, vergeet die uitleg maar gauw.

Het is mooi gevonden, maar 't klopt niet.

Lucas - we weten dat hij vroeger arts was ....

Lucas gebruikt namelijk een woord voor naald, waarmee - na een operatie - wonden werden gehecht. Een operatienaald.

Zie je al een kameel door zo'n kleine naald gaan?

Hoe kan zo'n groot beest als een kameel ... door zo'n klein oogje van een naald kruipen? Dat is on-mogelijk!

'Nu, zegt Jezus, zo on-mogelijk is het voor een mens die niet kan loslaten ... om het Koninkrijk van God binnen te gaan.

Maar wat on-mogelijk is bij mensen ... dat is wel mogelijk bij God.

God is in staat om die grote kameel door het oog van zo'n kleine naald te krijgen.'

Pas het maar op jezelf toe, vanmorgen: God is in staat om u en jou en mij in zijn Koninkrijk te brengen.

Het is en blijft een wonder. Maar God kán het.

Door het oog van de naald.

Pas dan ... zul je gered, zul je behouden zijn!

*

(Er is - tussen haakjes - nog een andere uitleg van de kameel mogelijk.

Een uitleg die door een aantal handschriften van de bijbeltekst wordt aangereikt.

Ik zal u niet met griekse woorden vermoeien ... maar het verschil zit 'm maar in één letter die in de dagen van Jezus op dezelfde manier werd uitgesproken.

Lucas vertelt ons dan niet over een kameel, maar over een kabeltouw.

Een touw dat zo dik is dat je er een flink schip mee aan een anker kunt vastleggen. Ook dat kun je je makkelijk voorstellen: Zo'n heel dik kabeltouw ... past dat in zo'n kleine naald van een chirurg?
Ook dat is een onmogelijke mogelijkheid.
Ook dat lukt geen mens. "Want het is gemakkelijker dat een kameel - of zo'n dik kabeltouw - gaat door het oog van de naald, dan dat een rijke het Koninkrijk van God binnengaat."

*

Voelt u waar Jezus naar toe wil? Het Koninkrijk van God - of zo u wilt - het eeuwige leven, binnengaan is - menselijkerwijs gezien - een onmogelijke mogelijkheid. En vergeet niet ... met die rijke mens wordt iedereen bedoeld die bepaalde zaken in zijn of haar leven niet kan loslaten. Iemand die rijk is in zichzelf. Die het met zichzelf nogal getroffen heeft. Voor zo iemand bestaat het niet dat hij het Koninkrijk van God zou kunnen binnengaan. Het is om moedeloos van te worden. Terecht vragen Jezus discipelen dan ook: "Maar wie kan er dan nog behouden worden?"
Niemand! Niemand kan dán behouden worden.
Of dacht u misschien van wel?

Wij denken dikwijls maar al te goed van onszelf.
Wij zullen dit, wij doen dat ...
We geven ieder het zijne.
We houden ons - zo goed en zo kwaad als het gaat - aan Gods richtlijnen voor ons leven.
We doen ons best ...
Kijk, dat dacht nou die rijke mens in deze geschiedenis ook. En dat dachten de discipelen van Jezus ook.
Met mij zit het wel goed!
Even een vraagje?
* Zit het met u en met jou wel goed?
* Bent u en ben jij al door het oog van de naald gekropen?
* Ben je al zeker van een toegangsbewijs voor het Koninkrijk van God?
* Is er voor jou zicht op het eeuwige leven?
Niet zo persoonlijk, alstublieft.
Ja maar, broeders en zusters, jongelui, dít leven is wel beslissend voor je leven straks.

Ik heb wel eens dagen rondgelopen met één bepaalde tekst in m'n hoofd: Lukas 14 vers 23.
Die tekst staat in de gelijkenis van de verontschuldigen.
U weet wel: Er wordt een groot feest gevierd.
De uitnodigingen voor het feest worden vroegtijdig rondgestuurd.

En als dan de dag van het feest aanbreekt ... de één na de ander laat het afweten.
En wat zegt dan de Heer tot z'n slaaf: "Ga de wegen en de paden op en dwing hen binnen te komen, want mijn huis moet vól worden."

"Dwing hen binnen te komen!"

In de kerkdienst, op de catechisatie, op de club of de JV.

Want het Koninkrijk van God, het eeuwige leven, is geen vrij-blijvende zaak.

Zo van: 'Vandaag heb ik geen zin, en morgen misschien ook niet, en volgende week ...!'

Of: 'Geen huisbezoek en geen gesprek over m'n kerkgang.'

'Geen preek over samen-wonen of over hoe ik met m'n vrije tijd om ga.'

Broeders en zusters, jongelui, vrijblijvend christen-zijn bestaat niet!

Niet: Ik kies voor God.

Maar: God heeft voor u, voor jou, voor mij gekozen!

Dat vergeten we maar al te vaak.

God hééft wat te zeggen over uw leven en over dat van je kinderen.

Je bent toch van Jezus?

Zijn doopmerk staat toch op jouw voorhoofd?

Volg Hem!

*

De rijke man uit de gelijkenis miste iets in z'n leven.

Hij voelde dat er iets aan ontbrak.

Er ontbrak iets aan zijn mentaliteit, aan zijn instelling.

Hij was niet bereid om dat ter hand te nemen: om te verkopen, te verdelen en te volgen!

"Voorwaar, Ik zeg u, er is niemand die huis of vrouw of broeder of ouders of kinderen heeft prijsgegeven om het Koninkrijk van God, of hij zal vele malen méér ontvangen in deze tijd én in de toekomstende eeuw ... het eeuwige leven."

"Wie kan dan behouden worden?"

Het verrassende, gemeente, van de verkondiging van het Koninkrijk van God is dat er altijd uitzicht is, een opening waardoor het licht schijnt.

Jezus laat ons nooit vóór het oog van de naald staan.

Hij háált ons er doorheen.

Wat bij mensen on-mogelijk is ... is mogelijk bij God!

Hoe je dat oog van de naald kunt vinden?

Hoe je dat Koninkrijk van God kunt binnengaan?

Door alles van je vroegere leven achter te laten en de Here Jezus in vertrouwen te volgen!

Daar is **geloof** voor nodig!

Daar mag je God om bidden.

Om geloof en vertrouwen in de Here Jezus. Jezus volgen, door het oog van de naald.

Laten we daarbij ook bidden om de Heilige Geest.

Om in zijn kracht die weg te gaan.

Ook al brengt die weg lijden, zelfverloochening, loslaten van mensen en dingen die je lief zijn ... met zich mee.

Met geopende ogen en een liefdevol en bewogen hart achter Jezus.

Door het oog van de naald.

Met Jezus, uw, jouw en mijn Redder en Meester.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 27 februari 2000

! Graag even een mailtje wanneer deze preek in een kerkdienst wordt gelezen. !